

O b s a h.

Předmluva.

	Stránka.
1. Slovanský jazyk	I
2. Slovanská nářečí	II
3. Český jazyk	VII
4. České písmo	X
Proprava	1

Uvedení.

Výslovnost	5
Spřízněnost písmen	12
Proměna písmen	12
Ostré a protažné samohlásky	13
Dvojzvučky (<i>Diphthongi</i>).	13
Měké samohlásky	13
Důležitý rozdíl <i>i</i> a <i>y</i>	14
Znamenání měkých souzvuček	16
O přízvuku českých slov	16

Tvoření slov.

Určovací zvukové	18
Syllaby tvořící a skloňovací	18

Obsah.

Stránka.

Všeobecné poznačení pohlaví	19
Tvoření jmen statných	20
Zdrobněná slovece	31
Složená statná jména	32
Určení pohlaví	33
Určení pohlaví v množném	35
Tvoření přídavných jmen	35
Čistí kořenové	36
Odvozená přídavná jména	36
Zdrobněné formy přídavných	41
Složená přídavná jména	41
Tvoření stupňování	42
Tvoření a formy čísel	43
Prostá čísla	43
Složená čísla	44
Rodová čísla	46
Násobní čísla	46
Čísla s předložením <i>pál</i>	47
Od čísel odvozená jména	47
Hromadná čísla	48
Tvoření a formy náměstek	49
Osobné náměstky	50
Tázací náměstky	50
Ukazovací náměstky	50
Potažné náměstky	51
Přivlastňovací náměstky	51
Tvoření a formy sloves	52
Slovesa 1ní formy	53—57
Slovesa 2hé formy	57—59
Slovesa 3tí formy	59—60
Slovesa 4té formy	60—63
Slovesa 5té formy	63—67
Opětovací slovesa na <i>ěti</i>	66—67
Slovesa 6té formy	67—69
Odvozování od sloves	68—69
Slovesa vracovací	70
Tvoření přítomného času	70

Obsah.

	Stránka.
Tvoření budoucího času	72
Budoucí časy 1ní formy	72
Budoucí časy 2hé formy (na <i>nu</i>)	73
Budoucí časy 3ti a 4té formy	74
Budoucí časy 5té a 6té formy	77
Tvoření minulého času	82
Tvoření zádatího (spojovacího) způsobu	83
Tvoření přestupovacího způsobu	84
Tvoření neurčitého způsobu	84
Tvoření dostižného způsobu (<i>Suptum</i>)	84
Tvoření trpného smyslu	85
Slovesná jména	85
Tvoření předložek	86
Tvoření příslovek	87
Příslovky pomocí tvořících syllab	88
Složené příslovky	89
Příslovky složeny s předložkami	90
Odvozené příslovky od přídavných	93
Stupňování příslovek	94
Spojky (<i>Conjunctiones</i>)	95
Vykřičníky (<i>Interjectiones</i>)	99

Skloňování.

Skloňování jmen statných	100
Znakové skloňování	100
Přírostkové	101
Obrazec všech sklonění	102
Všeobecná poznamenání	102
Sklonění (<i>chlap, slovo, hráč, pole</i>) 1ní a 2hé	104
Přímětky k 1mu a 2mu sklonění	105
Přímětky k pádům 1ho sklonění	108
Přímětky k pádům 2ho sklonění	116
Sklonění jmen míst	121
Sklonění 3ti (<i>kost</i>)	121
Sklonění 4té (<i>ryba</i>)	123
Dvojný počet od <i>ruka, noha</i>	125

Obsah.

	Stránka.
Mírnlivé <i>e</i> v Genitivu	125
Sklonění 5té (<i>země, lázeň</i>)	126
Sklonění 6té (<i>znamení</i>)	129
Ostření a proměna samohlásek	130
Dvižné čili hnutelné <i>e</i>	132
Pravidla pro hnutelné <i>e</i>	133
Mírnlivé <i>e</i>	136
Sklonění přídavných, obrazec <i>A.</i>	136
Sklonění přídavných, obrazec <i>B. C.</i>	139
Všeobecné a zvláštní přímětky	140
Skloňování čísel	141
Sklonění osobných náměstek (<i>já, ty, sebe</i>)	146
Sklonění náměstky <i>on</i> a potažného <i>jenž</i>	147
Sklonění ukazovací náměstky <i>ten</i>	149
Sklonění přivlastňovacích náměstek <i>můj, svůj,</i> <i>tvůj</i>	150
Sklonění tázacích náměstek <i>čí, její, kým, kdo, co</i>	151

Časování sloves.

Poznačení osob v přítomném	152
Osoby rozkazovacího	155
Pohlaví na přičestích	157
Znakové sedmera časování	158
První tři časování (<i>vezu, piji, hnu</i>)	159
Časování 4té, 7mé, a 5té (<i>hledím, sháním,</i> <i>honím</i>)	162
Časování 6té mimo některé časy z 7ho (<i>vo-</i> <i>lám, válím</i>)	164
Časování slovesa <i>jsem</i>	165
Přímětky k slovesu <i>jsem</i>	166
Časování slovesa <i>ženu</i> a <i>honím se</i> všemi opsa-	
nými časy	168
Časování trpných <i>a)</i> s náměstkou <i>se</i>	171
Časování <i>b)</i> s trpným přičestím a pomocnými	
slovci	171
Přímětky k přítomnému času	173

Obsah.

	Stránka.
Přímětky k minulému času	174
Přímětky k rozkazovacímu způsobu	175
Přímětky k neurčitému způsobu	179
Přímětky k přičestím	181
Přímětky k trpným přičestím	181
Přímětky k přestupovacímu způsobu	183
Nepřavidelná slovesa	184
Nedostatečná slovesa	186
Nesklonné částky řeči	187

Skladna (*Syntaxis*).

I. Pravidla přiměřenosti.

Které částky řeči se podmětem z ohledu pohlaví a počtu řídí	188
Dvě statná jména v jedné průpovědi (<i>sadě</i>)	189
Více podmětů v jedné průpovědi	190
Jednotný počet hromadných (<i>collectivorum</i>)	190
Osobné námětky, stojili v průpovědi	191
Sloveso s číslem v jednotném počtu	192
Sloveso s číslem v množném počtu	193
Zápor jako neurčitý podmět	193
Užívání přídavných se zakončeným a nezakončeným východem	194
Užívání čísel	195
Užívání přivlastňovacích námětek a <i>svůj</i> a <i>jeho</i>	197
Užívání sloves.	
Užívání z ohledu osoby, pohlaví a času	198
Užívání z ohledu forem sloves	199
Užívání rozkazovacího způsobu	199
Užívání minulého času bez <i>jest</i>	200
Užívání předminulého času	201
Užívání přítomného neb budoucího času místo minulého	202
Užívání trpného s náměstkou <i>se</i> , aneb s trpným přičestím	203
Přičestné spojování	203

Užívání částíček.

Užívání předložek (<i>praeposit.</i>)	205
Užívání příslovek (<i>adverb.</i>)	205
Užívání záporných částíček <i>ne, ani</i>	206
Užívání spojek (<i>Conjunct.</i>)	209

II. Pravidla závislosti.

Statné jméno s Genitivem	219
Privlastňovací přídavná jména zastupují Ge- nitiv	220
Čísla s Genitivem	221
Přídavná jména s Genitivem	223
Přídavná s Dativem	224
Přídavná s Instrumentalem	224
Sloveso se dvěma Nominativy	225
Genitiv místo Nominativu v záporných prů- povědech	225
Instrumental místo Nominativu přísudku (<i>prac- dicatu</i>)	226
Slovesa činná s Akkusativem	226
Dva Akkusativy při jednom slovese	228
Instrumental místo Akkusativu	228
Genitiv <i>se jsem</i>	229
Genitiv zastupuje Akkusativ v záporných prů- povědech	229
Slovesa vracovací a jiná s Genitivem	231
Slovesa s Dativem	236
Dativ s neurčitým způsobem <i>byli</i>	237
Lokal s některými předložkami	238
Užívání Instrumentalu	239
Předložky s Akkusativem	241
Předložky s Genitivem	242
Předložky s Dativem	244
Předložky <i>při</i> s Lokalem	245
Předložky s Akkusativem a Lokslem	245
Předložky s Akkusativem a Sociativem	248
Předložky se třemi pády	249

Obsah.

	Stránka.
Slovesa s neurčitým způsobem	251
Slovesa s dostižným způsobem (<i>Supinum</i>)	252
Opisování neurčitého způsobu	252
Příslovky s Genitivem	253
Příslovky s Dativem	253
Rozliční pádové s vykřičníky	254
III. Vypouštění	255
IV. Slovosled	296

Oprávk y.

Str.	77	řad	27	políbím	místo	políbim
—	77	—	28	rozštípám	—	rozštípám
—	79	—	3	zdola provyskuji	místo	povýskuji
—	84	—	2	zastaralý	—	zastaralé
—	93	—	2	tiše	—	tiše
—	96	—	9	byl	—	byl
—	99	—	19	bohužel	—	pohužel
—	102	—	10	ětem ou	—	ětem au
—	103	—	14	koncovou	—	koncovaa
—	109	—	16	místo	—	místa
—	112	—	19	Česi	—	Češi
—	113	—	17	st. Česi	—	st. Češi
—	116	—	17	soudců, soudcům, soudci	místo	saudců,
				saudcům, saudeci		
—	117	—	17	panic	místo	panic
—	117	—	2	zdola Němci	—	Němoi
—	120	—	18	kotaté	—	kotaté
—	140	—	26	přecházeji	—	přecházej
—	145	—	16	všeckna	—	všeckya
—	158	—	26	outi	—	auti
—	167	—	12	budouci	—	bydouci
—	171	—	10	jmenovati	—	jmenováti
—	181	—	21	-ráž po	—	-ráž se po
—	187	—	9	ano	—	ono
—	188	—	3	155.	—	55.